

pedagogicznego i przez 25 lat był jego wiceprezsem. Wspólnie z dr Józefem Żulińskim wprowadził w życie instytucję kolonii wakacyjnych. W roku poprzednim zorganizował pamiętą wycieczkę młodzieży szkół średnich do Rzymu. Za zasługi około budzenia ducha religijnego wśród młodzieży, otrzymał od papieża Piusa X order „pro ecclesia et pontifice“. Obecnie, spędziwszy pełnych 42 lat



Tydzień opery lwowskiej w Krakowie: Czesław Zaremba.

na ciężkiej pracy pedagogicznej, usuwa się w zacisze życia domowego.

Dr Karol Petelenz, ustępujący dyrektor IV gimnazjum we Lwowie, urodził się w 1847 r. w Stanisławcu, a ukończywszy we Lwowie szkoły średnie i wydział filozoficzny uniwersytetu lwowskiego, studiując nauki klasyczne i nowszą literaturę, został mianowany zastępcą nauczyciela w gimnazjum w Suczawie; w tym samym charakterze pracował w gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie, następnie jako rzeczywisty nauczyciel w gi-

mnazjum w Jasle, oraz w gimnazjum św. Jacka w Krakowie. W tym czasie (1878) otrzymał stopień dra filozofii i habilitował się, jako docent języka i literatury niemieckiej na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Od r. 1884 jest członkiem komisji dla historii literatury i oświaty w Polsce w krakowskiej Akademii Umiejętności. Po kilku latach wrócił do szkół średnich i został w r. 1880 dyrektorem gimnazjum w Sanoku. Z Sanoka przeniósł się do Stryja, gdzie od r. 1881 do 1904 był dyrektorem tamtejszego gimnazjum. W czasie pobytu w Stryju doprowadził do skutku bardzo doniosłe dzieło, a mianowicie utworzenie bursy dla ubogich uczniów-Polaków gimnazjum. Miejsce w tej bursie (im. Adama Mickiewicza) jest 47. Bursa posiada obecnie, oprócz bardzo pięknego budynku, przeszło 37 tysięcy koron w funduszu zakładowym. Od 1904 do dziś był dr Petelenz dyrektorem gimnazjum IV we Lwowie.

Nazwisko dr Petelenza znane jest również w literaturze, jako autora szeregu wybornych rozpraw naukowych i literackich. Tu należą np. „Albrechts v. Haller Bedeutung für das Aufkommen einer neuen besseren Zeit in der deutschen Dichtkunst“, „Konrads v. Würzburg Leben und Bedeutung“, „Kilka uwag o znaczeniu i nauce języka niemieckiego w gimnazjum“, „Referat o nauce języka niemieckiego“, dalej sporo artykułów w czasopiśmie naukowych, literackich i pedagogicznych.

Ustępując obecnie po przeszło 30 letniej pracy w zawodzie ze stanowiska dyrektora gimnazjum, nie usuwa się bynajmniej od pracy pedagogicznej, od służby obywatelskiej. Dr Petelenz zakłada mianowicie we Lwowie prywatne gimnazjum im. Adama Mickiewicza, które będzie pod każdym względem wzorowo urządzone. Pracy dra Petelenza na nowem stanowisku życzyć należy jak najpiękniejszych i najpomysłniejszych wyników.

Zasłużeni pedagogowie.

W ubiegłym tygodniu rozstała się młodzież i grono nauczycielskie gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie z czterech wieloletnimi profesorami tego zakładu, wielce zasłużonymi pedagogami, którzy po wysłużeniu swych lat usuwają się z postępowania pracy zawodowej w zacisze życia domowego. Profesorami tymi są pp.: dr Ludwik Kubala, Józef Czernecki, Wiktor Kłak i dr Konstanty Łuczakowski.

Najpowszechniej znane jest nazwisko pierwszego z nich, prof. dr Kubali, który wślawił się w literaturze i nauce polskiej swymi znakomitymi „Szkicami historycznymi“. Urodzony w r. 1838 w Kamienicy w Galicyi, ukończył gimnazjum św.

Anny w Krakowie, a na uniwersytet uczęszczał we Wiedniu i Krakowie, gdzie też uzyskał stopień doktora filozofii. W r. 1863 wziął czynny udział w walce o niepodległość narodu i z ramienia Rządu Narodowego organizował Galicyę. Za udział w powstaniu dostał się do więzienia, po uwolnieniu zaś otrzymał z wielkimi trudnościami posadę suplenta przy gimnazjum Franciszka Józefa we



Tydzień opery lwowskiej w Krakowie: Wanda Hendrychówna.

Lwowie, gdzie też z jednoroczną przerwą pełnił obowiązki profesora historii i propedeutyki filozofii aż po dziś dzień, t. j. pełnych trzydzieści ośm lat.

Zasługi prof. Kubali około nauki polskiej uwieńczyła krakowska Akademia umiejętności, mianując go swym członkiem korespondentem, a w r. 1903 czynnym członkiem. Najwyższe to uznanie dla uczonego polskiego należało się dr Kubali w pierwszej linii za jego przepiękne „Szkice historyczne“, dzieło dwutomowe, na którym głównie oparł się Sienkiewicz, pisząc „Ogniem i mieczem“. Prof. Kubala, to mąż nieskazitelnego charakteru, prawy obywatel kraju, jeden z najlepszych synów Ojczyzny.

Bardzo sympatyczną jest również postać prof. Józefa Czerneckiego. Ustępuje po 36 latach pracy zawodowej. Brał udział w powstaniu styczniowym, potem służył w wojsku austriackim, a dopiero na koniec poświęcił się zawodowi pedagogicznemu, jako nauczyciel języka niemieckiego i kaligrafii. Wychowanek i uczeń gimnazjum brzeżańskiego, poświęcił temu gimnazjum z okazji stulecia piękną monografię. Od szeregu lat jest gorliwym członkiem Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych. Z inicjatywy jego powstała przy tem Towarzystwie fundacja im. Adama Mickiewicza, przeznaczona dla wdów i sierót po nauczycielach szkół średnich. Z drobnych, centowych składek, zbieranych przez prof. Czerneckiego przy każdej sposobności, urósł fundusz kilkudziesięciotysięczny. Dziełem tem może się prof. Czernecki słusznie chlubić.

Prof. Wiktor Kłak, ustępujący równocześnie, ma za sobą pełnych 34 lat ciężkiej a chlubnej pracy nauczycielskiej w gimnazjach w Tarnopolu, w Złoczowie i ostatnio w gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie. Jako profesor filologii klasycznej, szczególnie gorliwie zajmował się życiem i dziełami Korneliusza Neposa i wydał do nich kilka znakomitych komentarzy.

Dr. Konstanty Łuczakowski, uczeń gimnazjum w Brzeżanach, po ukończeniu filozofii pracował przez szereg lat w gimnazjum brzeżańskim, potem został przeniesiony do gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie, gdzie uczył filologii klasycznej. Nadto był w kilku gimnazjach nauczycielem języka ruskiego.

W numerze dzisiejszym zamieszczamy grupę profesorów gimnazjum Franciszka Józefa z dyrektorem posłem dr Tomaszewskim, oraz czterech ustępującymi profesorami.



Z jarmarku krajowego we Lwowie: Pawilon „Eleuteryi“ na placu jarmarku krajowego we Lwowie; przy stole prezes lwowskiej „Eleuteryi“ Włodzimierz Tępa (X).